

Η ποινική νομοθεσία σχετικά με το διαδίκτυο (Αθανάσιος Δ. Πάκας, Δικηγόρος)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=47499>]

Το διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει πρόσφορο πεδίο εκδήλωσης ποικίλων εγκληματικών συμπεριφορών. Αυτό οφείλεται κυρίως στις απεριόριστες δυνατότητες που προσφέρει και ιδίως, στην ανωνυμία που παρέχει. Οφείλεται, επίσης, και στα νομοθετικά κενά καθώς η νομοθεσία παραδοσιακά παρακολουθεί από απόσταση τις τεχνολογικές εξελίξεις. Στο διαδίκτυο βρίσκει πεδίο εφαρμογής η βασική αρχή που θέλει την ανθρώπινη δραστηριότητα και την κοινωνική πραγματικότητα να προπορεύονται της νομοθετικής τους ρύθμισης.

Ηλεκτρονικό έγκλημα θεωρείται η αξιόποινη πράξη, που τελείται με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων επεξεργασίας δεδομένων. Χωρίζεται σε: α) έγκλημα τελούμενο με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και μόνο, χωρίς τη χρήση διαδικτύου (computer crime) και β) σε κυβερνοέγκλημα (cyber crime).

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του κυβερνοεγκλήματος είναι: α) η διάπραξη της αξιόποινης πράξης λαμβάνει χώρα χωρίς τη μετακίνηση του δράστη και μέσα σε σύντομο χρόνο, β) το έγκλημα πλέον δεν έχει σύνορα – ωστόσο ισχύει διαφορετική νομοθεσία σε κάθε κράτος, γ) τα ίχνη που αφήνονται είναι μόνο ψηφιακά – ο δράστης έχει πολλές ταυτότητες και καλύπτεται πίσω από την ανωνυμία, δ) ο δράστης, τέλος, κατέχει εξειδικευμένες γνώσεις πάνω στην χρήση των υπολογιστών.

Οι κυριότερες μορφές που λαμβάνει το ηλεκτρονικό έγκλημα είναι:

(α) η πορνογραφία ανηλίκων, (β) τα εγκλήματα περί τα ήθη, (γ) οι απάτες μέσω διαδικτύου (π.χ. με πιστωτικές κάρτες), (δ) η παράνομη διείσδυση σε υπολογιστικά συστήματα, (ε) η διακίνηση πειρατείας λογισμικού, (στ) η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και όπλων, (ζ) η σωματεμπορία, (η) η υφαρπαγή προσωπικών δεδομένων, (θ) η κυβερνοτρομοκρατία, οι απειλές ζωής, οι συκοφαντίες, οι εξυβρίσεις, οι κακόβουλες δημοσιεύσεις φωτογραφιών και βίντεο, (ι) η παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων κ.ο.κ. Έχουν, βέβαια, εκδηλωθεί και πιο ακραίες μορφές εγκληματικότητας μέσα από το διαδίκτυο, όπως η συμμετοχή σε αυτοκτονία (π.χ. μέσα από chatrooms, facebook κ.λ.π.) και η ηθική αυτουργία σε ανθρωποκτονία.

3.- ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Ο Ποινικός Κώδικας περιλαμβάνει μια σειρά από άρθρα που αφορούν την καταστολή του ηλεκτρονικού εγκλήματος. Αυτά είναι:

Άρθρο 13 εδ. Γ΄ ΠΚ - Έννοια εγγράφου. Ως έγγραφο θεωρείται κάθε μέσο που χρησιμοποιείται από ηλεκτρονικό υπολογιστή για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή, αναπαραγωγή πληροφοριών και στοιχείων. Τέτοια μέσα θεωρούνται οι δισκέτες, οι σκληροί δίσκοι καθώς και γενικότερα τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρονικών πληροφοριών. Από τη νομολογία του Αρείου Πάγου έχει γίνει δεκτό ότι ως έγγραφα θεωρούνται ακόμη οι φωτογραφικές, κινηματογραφικές παραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε είδους μηχανική απεικόνιση. Κάθε αυθαίρετη παρέμβαση σε αυτά τα έγγραφα, είτε με τη μορφή κατάρτισης, είτε με τη μορφή νόθευσης και μέσω του διαδικτύου, υπάγεται στις διατάξεις του ΠΚ για πλαστογραφία.

Άρθρο 348 ΠΚ - Πορνογραφία ανηλίκων. Το έγκλημα αυτό τελούν όσοι: α) κατέχουν παιδικό πορνογραφικό υλικό, το οποίο έχουν λάβει από το διαδίκτυο, β) δημιουργούν τέτοιο υλικό και το διακινούν στο διαδίκτυο και γ) όσοι έχουν στο διαδίκτυο τέτοιο υλικό και επιτρέπουν την πρόσβαση σε αυτό έναντι αμοιβής. Το έγκλημα αυτό, ενώ ανήκε στα λεγόμενα «παραδοσιακά», έχει εξαπλωθεί δραματικά και έχει μεταλλαχθεί ποιοτικά με τη χρήση του διαδικτύου.

Άρθρο 348 Β ΠΚ - Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους. Το έγκλημα αυτό τελεί και αυτός που μέσω διαδικτύου προτείνει σε ενήλικο να συναντήσει ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα 15 του χρόνια προκειμένου να τελέσει μαζί του τα εγκλήματα, είτε της αποπλάνησης, είτε της πορνογραφίας ανηλίκων. Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται η πάταξη της άγρας ανηλίκων για σεξουαλικούς σκοπούς, που τελείται μέσω του διαδικτύου.

Άρθρο 363 ΠΚ - Συκοφαντική δυσφήμιση. Το έγκλημα αυτό μπορεί να τελεστεί και μέσω του διαδικτύου, με αναρτήσεις, ανακοινώσεις, φωτογραφικό υλικό κλπ. Έχει κριθεί ότι το έγκλημα αυτό τελεί: α) αυτός που δημοσιεύει για άλλον συκοφαντικά γεγονότα σε ηλεκτρονικό έντυπο π.χ. σε ηλεκτρονική εφημερίδα, β) αυτός που συντάσσει συκοφαντική ηλεκτρονική επιστολή για άλλον και την απευθύνει μέσω διαδικτύου σε άλλα πρόσωπα, γ) αυτός που αναρτά στο διαδίκτυο αποκαλυπτικές - άσεμνες φωτογραφίες ενός προσώπου ή άλλα προσωπικά δεδομένα του (π.χ. τηλέφωνα, email, διεύθυνση κλπ.) και διαδίδει ψευδή γεγονότα ως αληθινά. Στις περιπτώσεις αυτές παραβιάζονται και οι διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (ν. 2472/1997).

Άρθρο 386 ΠΚ - Απάτη. Οι ψευδείς παραστάσεις - που απαιτεί ο νόμος να συντρέχουν για να στοιχειοθετηθεί το έγκλημα της απάτης - που οδήγησαν στην παραπλάνηση του παθόντα ή την πρόκληση της ζημίας σε αυτόν, μπορούν να γίνουν και μέσω διαδικτύου. Τόπος τέλεσης της πράξης είναι τόσο ο τόπος των ψευδών παραστάσεων όσο και ο τόπος όπου επήλθε η ζημία (ΑΠ 1080/1995).

Άρθρο 386 Α ΠΚ - Απάτη με υπολογιστές. Το έγκλημα αυτό τελείται συνήθως με την διαδικτυακή παρέμβαση σε λογαριασμούς τραπεζών με συνέπεια να γίνει μεταφορά χρημάτων από το λογαριασμό του παθόντα στο λογαριασμό του δράστη.

[Συνεχίζεται]